

5. Aspectes de sostenibilitat social

En aquest capítol es descriu la realitat social de Cassà de la Selva, a partir de l'anàlisi sectorial de diferents aspectes clau: la població, l'habitatge, l'educació, la salut, el benestar social, l'associacionisme, etc. L'anàlisi conjunt d'aquests aspectes, juntament amb els aspectes ambientals i de sostenibilitat econòmica tractats en apartats anteriors han d'ajudar a definir les bases per a un desenvolupament sostenible a Cassà de la Selva.

*“La **sostenibilitat social** per a una ciutat correspon a un desenvolupament que és compatible amb l'evolució harmònica de la societat civil, adoptant un medi que condueixi a la contribució compatible de grups social i culturalment diversos, i que alhora sigui favorable per a la integració social amb millores en la qualitat de vida per a tots els segments de la població¹”.*

¹ Definició del projecte MOST de la UNESCO (www.unesco.org/most/p3soc.htm), de recerca social

5.1. Població

Les dades estadístiques d'aquest apartat fan referència al padró municipal del 2000, juntament amb els darrers censos editats per l'Institut d'Estadística de Catalunya.

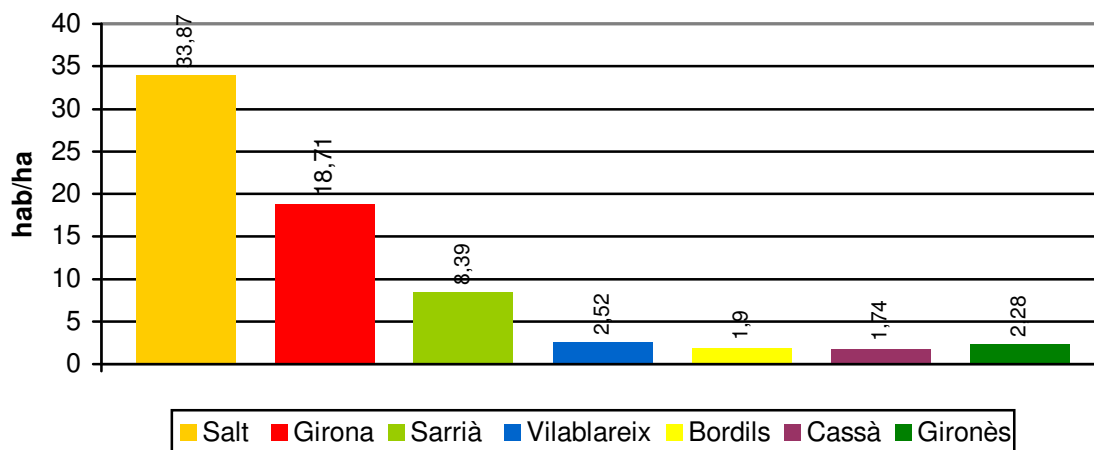
5.1.1. Evolució i estructura de la població

- **Evolució de la població**

Cassà de la Selva té una població de dret de 7.868 (Padró Municipal 24-07-2000), fet que representa una densitat bruta de 1,75 hab/ha, essent el tercer municipi en nombre de població i el sisè més dens de la comarca del Gironès (figura 5.1.1.). La densitat neta del municipi (habitants per hectàrea de sòl urbà) és de 34,2 hab / ha.

Figura 5.1.1.

Densitat bruta de Salt, Girona, Vilablareix, Bordils, Gironès (1996), Sarrià de Ter i Cassà de la Selva (2000)

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya, 1999

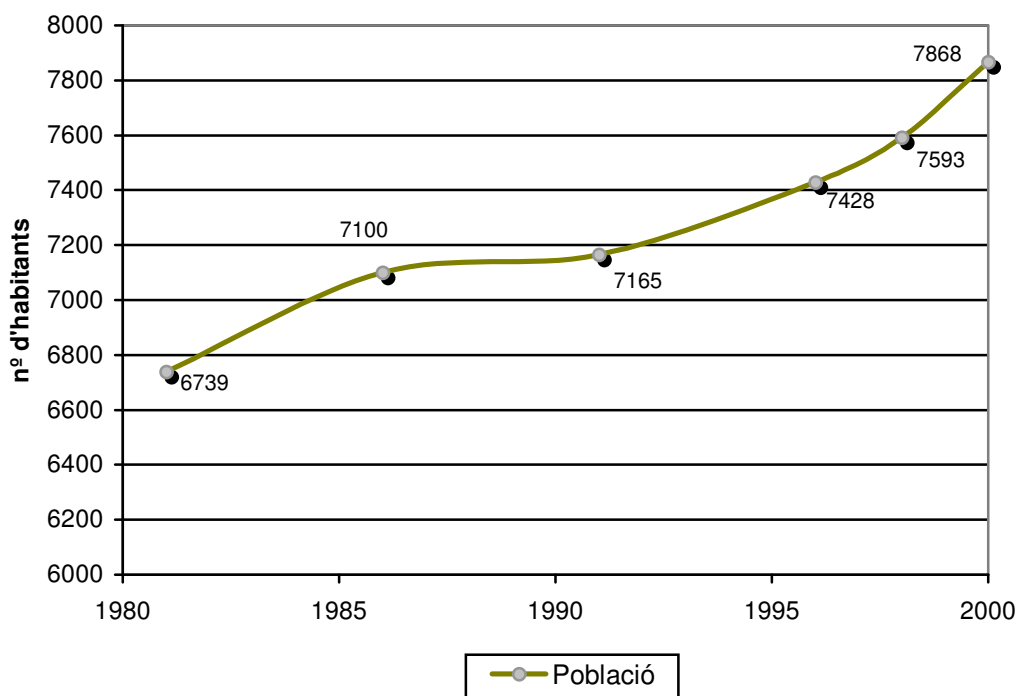
L'evolució de la població de Cassà de la Selva, durant el període 1981-2000 es pot agrupar de la següent manera:

Des de l'any 1981 fins a l'actualitat la població de Cassà de la Selva s'ha incrementat en un 17%. Aquest creixement ha passat les següents etapes (vegeu la figura 5.1.2.):

- 1980 – 1986: increment progressiu de la població a un ritme de creixement de l'1% anual.
- 1986 – 1991: en aquest quinquenni l'evolució de la població s'estabilitza. Així al 1991 la població era de 7.165 habitants, tant sols 65 persones més que a l'any 1986.
- 1991 – 2000: durant pràcticament tota la dècada dels noranta, Cassà de la Selva experimenta un notable creixement demogràfic (amb un ritme de creixement anual de l'1%), més accentuat en els darrers 2 anys, on el creixement anual a passat a ser del 2%.

Figura 5.1.2.

Evolució de la població de Cassà de la Selva. Anys 1981-2000

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya (1999) i Padró municipal (2000)

No obstant això, aquest increment tant sols s'ha produït al nucli urbà de Cassà, ja que en els diferents veïnats de la població registren una pèrdua constant i progressiva de població. Així en els darrers 4 anys el nucli urbà ha passat de 6.595 a 7.083 habitants, mentre en els diferents veïnats ha disminuït de 833 a 785 persones. Aquesta tendència decreixent es registra a tots els veïnats del municipi excepte en el de La Verneda (vegeu taula 5.1.1.).

Taula 5.1.1.

Evolució de la població dels veïnats de Cassà de la Selva. Anys 1996 i 2000

Veïnat	1996	2000	Variació (%)
La Verneda	87	93	6,9
Les Serres	106	100	- 5,6
Matamala	104	98	- 5,8
Llebrers de Dalt	51	47	- 7,9
Llebrers de Baix	106	104	- 1,2
Sangosta	75	73	- 2,7
Mosqueroles	51	46	- 9,8
Mont-roig	98	84	-14,3
d'Esclet	55	50	- 9,1
Serinyà	100	90	-10,0
TOTAL	833	785	- 5,8

Font: Sistema d'informació de l'administració local de la Generalitat de Catalunya (1996) i Padró municipal (2000)

• Estructura de la població

L'estructura de la població de Cassà de la Selva presenta una marcada tendència a l'envelliment. Així, es detecta un baix percentatge d'infants (de 0 a 14 anys) amb un 14,9 % del total, pràcticament igual al de Catalunya (14,7%) i inferior al del Gironès (16,5%). Per la seva banda el percentatge de gent major de 65 anys és molt elevat, el 19,8 %, superior al 15,4 % que presenta el Gironès i a 16,3 % del global de Catalunya (taula 5.1.2.).

Taula 5.1.2.

Grups d'edats de Cassà de la Selva, del Gironès i Catalunya. Anys 1981, 1991, 1996 i 2000

Edats	Cassà de la Selva			Gironès			Catalunya		
	1991	1996	2000	1981	1991	1996	1981	1991	1996
0-14	18,9	16,3	14,9	25,8	19,8	16,5	24,9	17,8	14,7
15-64	64,6	65,3	65,3	62,8	65,9	68,1	64,0	67,9	69,0
>65	16,5	18,4	19,8	11,3	14,3	15,4	11,0	14,3	16,3
No hi consta	-	-		0,1	-	-	0,1	-	-

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya 1998 i Padró municipal 2000

Per tant, la població de Cassà de la Selva registra un dels índexs d'envelliment més elevats d'entre les poblacions majors de la comarca. Aquesta situació s'ha accentuat entre els anys 1991 i 2000, ja que en l'actualitat el percentatge de gent major de 65 s'ha incrementat d'una forma evident des del 16,5 % al 19,8 % del global de la població. Contràriament, el percentatge de població de menys de 14 anys s'ha anat reduint clarament des de l'any 1991 fins enguany.

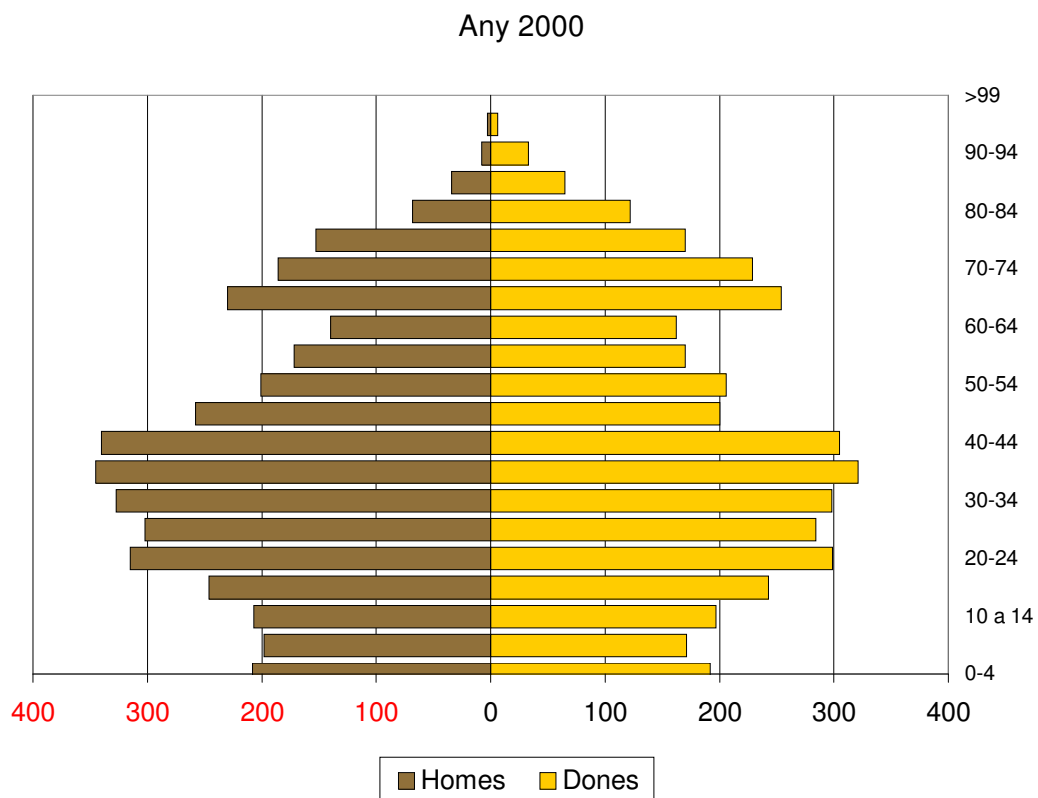
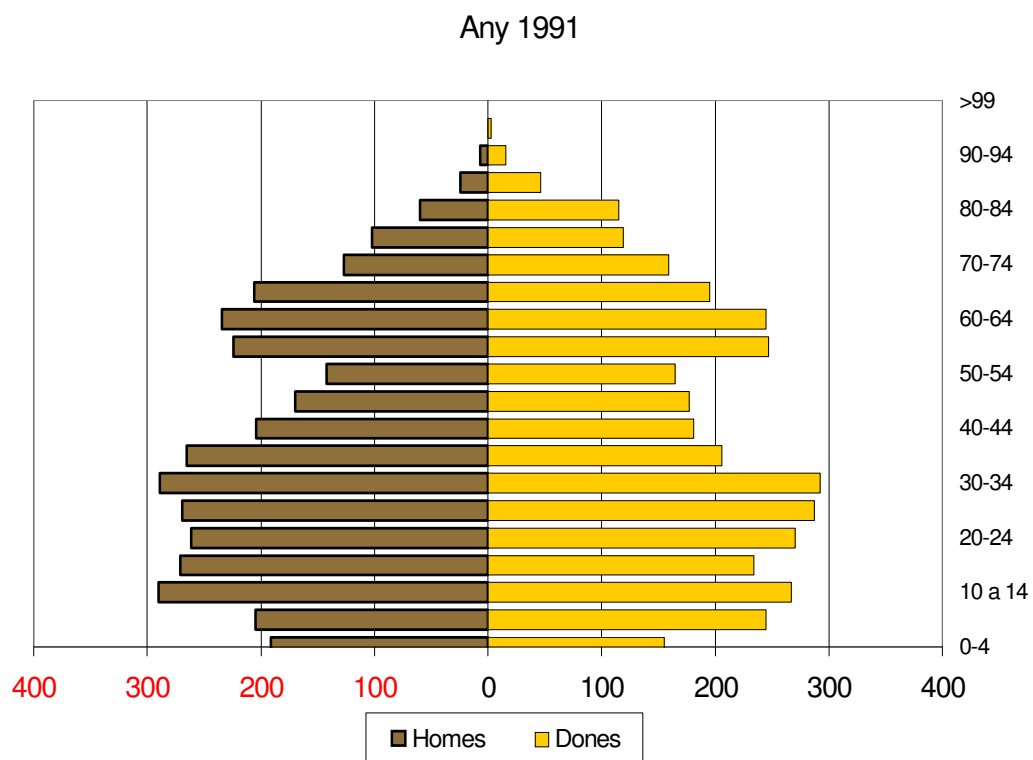
Tot i així, per cada habitant en edat de jubilar-se (de 60 a 64 anys) hi ha 1,6 joves en edat d'incorporar-se a la població activa (de 15 a 19 anys), mentre que la mitjana catalana és de 1,3.

La proporció entre homes i dones no presenta diferències significatives, així a l'any 2000 el municipi compta amb 3.941 homes (50,09%) i 3.927 dones (49,91%). En la piràmide d'edats (vegeu figura 5.1.3.) s'observa el progressiu envelliment de la població de Cassà entre l'any

1991 i el 2000. També es pot veure que el grup d'edat més nombrós és la franja compresa entre els 20 i 44 anys, essent important també entre els 65 i 74 anys. No obstant això, es detecta una certa recuperació del nivell de la natalitat, ja que la franja d'edats compresa entre 0 i 4 anys supera en nombre d'efectius al grup d'edat entre 5 i 9 anys.

Respecte a l'estructura de la població en els diferents veïnats del municipi, tot i que no es disposa d'informació, presenta un índex d'envelliment de la població superior a la mitjana del municipi.

Figura 5.1.3.
Estructura de la població per sexes i edats. 1991 i 2000

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya, 2000; Padró Municipal, 2000

- **Dinàmica de la població**

Durant la dècada dels noranta, a Cassà, el nombre de defuncions a superat el de naixements. Entre 1990 i 1999 la mitjana de naixements anuals al municipi ha estat de 73, mentre les defuncions es situen en 73,6/any. Per tant el creixement vegetatiu de Cassà presenta valors negatius i inferiors a la mitjana comarcal i catalana (vegeu la taula 5.1.3.).

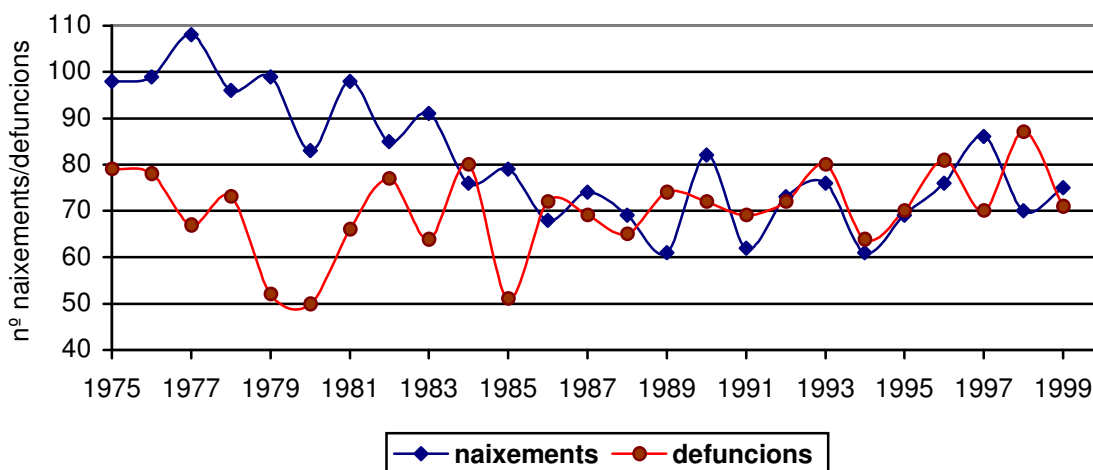
Taula 5.1.3.
Moviment natural de la població. 1991- 1997

Període	Naixements	Taxa de natalitat (‰)	Defuncions	Taxa de mortalitat (‰)
1980-84	433	12,85	337	10,00
1985-89	351	9,89	331	9,32
1990-94	354	9,88	357	9,97
1995-99	376	10,10	379	10,18
Taxa de natalitat del Gironès (1997) = 10,9 ‰ Taxa de mortalitat del Gironès (1997) = 8,7 ‰				
Taxa de natalitat de Catalunya (1997)= 9,3 ‰ Taxa de mortalitat del Catalunya (1997)= 9,0 ‰				

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya, 2000. Padró Municipal, 2000.

Segons els valors del creixement vegetatiu, la població de Cassà tant sols s'hauria incrementat en poc més de 100 persones durant el període 1980 – 2000, en canvi l'increment demogràfic real ha estat proper al miler d'habitants. Durant els darrers 25 anys el creixement vegetatiu ha disminuït des del 5 ‰ a finals dels 70, al 3 ‰ durant la primera meitat dels vuitanta, i a partir de l'any 1986 la taxa s'ha mantingut en valors mitjans inferiors a zero (figura 5.1.4.).

Figura 5.1.4.
Evolució demogràfica de Cassà de la Selva. 1975 - 1999

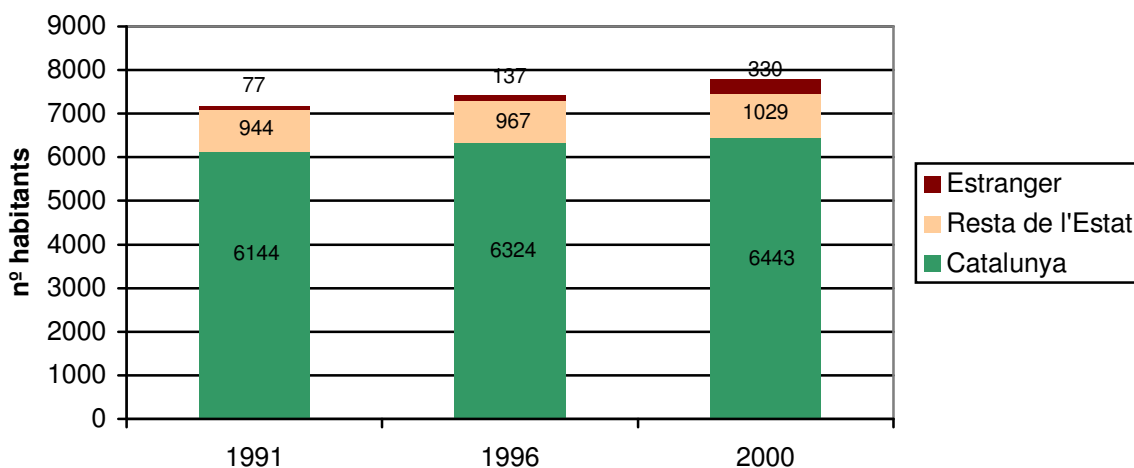

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya (1975-98) i Padró Municipal (1999)

5.1.2. Origen de la població i moviment migratori

Els processos d'immigració requereixen respostes adequades als problemes associats de segregació, atur, densificació i manca d'habitatge (European expert, 1996). Tradicionalment Cassà de la Selva no ha estat una població on hi hagin arribat gaires immigrants, tot i que en els darrers anys aquesta tendència ha canviat i la població estrangera s'ha incrementat significativament (figura 5.1.5).

Figura 5.1.5.
Evolució de la població de Cassà segons el lloc de naixement

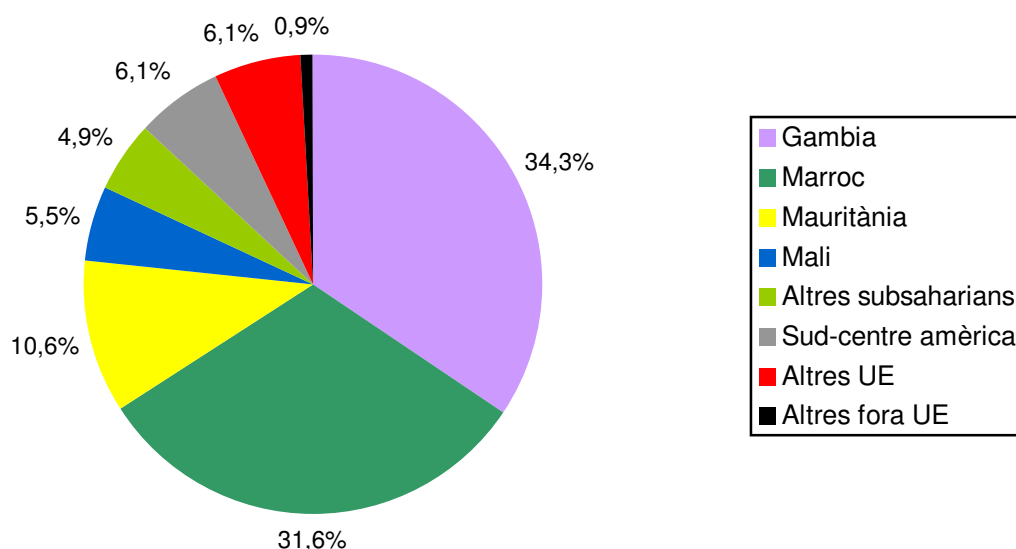
Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya (1975-98) i Padró Municipal (1999)

La població de Cassà nascuda a Catalunya representa el 82,6% del total, essent aquest un percentatge elevat si es compara amb l'àmbit del Gironès (76%) i del global de Catalunya (68%).

D'altra banda, el 13,2% dels habitants a Cassà, són nascuts a la resta de l'Estat. Percentatge molt baix en relació amb el Gironès (21%) i el global de Catalunya (29%). La major part dels nascuts a la resta de l'Estat, arribaren a Cassà durant les dècades dels seixanta (371 persones) i setanta (257 persones), i en un 66 % procedien de la Comunitat Autònoma d'Andalusia.

Finalment, la població nascuda a l'estranger, presenta una tendència creixent en els darrers anys. Actualment a Cassà de la Selva hi viuen 330 persones nascudes a l'estranger, de les quals 20 procedeixen de l'Europa comunitària i 310 que principalment procedeixen dels països del nord d'Àfrica: Gàmbia, Marroc, Mauritània, Mali, etc. (figura 5.1.6.).

Figura 5.1.6.
Origen de la població estrangera resident a Cassà de la Selva. 2000

Font: Padró Municipal (2000)

- **Moviment migratori**

Tal i com s'ha apuntat anteriorment, l'arribada de persones immigrants a Cassà ha permès compensar el descens en la taxa de natalitat i mantenir un cert increment demogràfic. Així fins a l'any 1995 la major part de les persones novingudes procedien de la pròpia comarca i de la província de Barcelona (taula 5.1.4.).

Taula 5.1.4.
Moviments migratoris a Cassà de la Selva. 1988-1998

Any	A la mateixa comarca	A la resta de província	A la resta de Catalunya	A la resta d'Espanya	TOTAL
1998	12	28	28	4	72
1997	-18	-9	16	3	-7
1995	10	-12	8	1	7
1994	42	-9	12	10	55
1993	3	4	2	6	15
1992	30	21	17	18	86
1990	0	-7	31	-4	19
1989	29	7	20	29	85
1988	9	-16	0	4	-3
TOTAL	117	7	134	71	329

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya, 1999

En canvi, a partir d'aquesta data el municipi ha rebut una creixent arribada d'immigrants, sobretot procedents dels països del nord d'Àfrica. Així, mentre a l'any 1996 a Cassà, tant sols hi vivien 147 persones nascudes a l'estranger, avui en dia aquest col·lectiu ha

augmentat fins a 330 persones, per tant es tracta d'un col·lectiu important de persones arribades a Cassà molt recentment (taula 5.1.5.). Del total d'immigrants de Cassà, aproximadament 2/3 són homes i la resta dones.

Taula 5.1.5.

Principals països de procedència dels immigrants de Cassà. 1996 – 2000

Lloc de procedència	1996	1997	1998	1999	2000
Marroc	29	37	45	75	104
Resta països africans	67	102	131	133	183

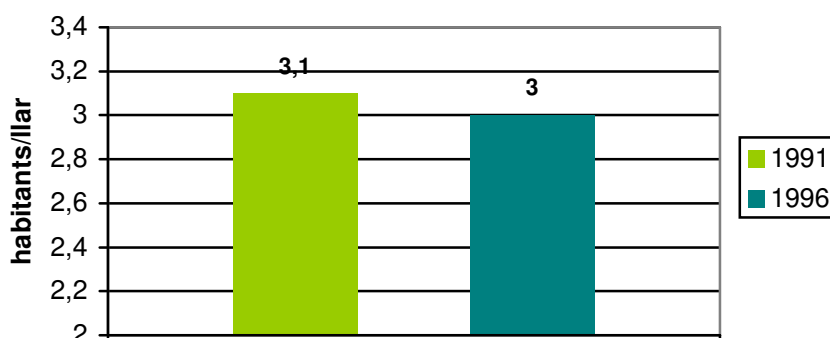
Font: Padró municipal de Cassà. 2000

5.1.3. Unitats domèstiques

En els darrers anys s'ha observat un canvi d'hàbits en la societat reflectits en la baixa demografia, els canvis d'estils de vida i consum, la incorporació de la dona en el món laboral,... (Expert group 1996). Aquesta situació ha provocat també, canvis en l'estructura de la família. Així el nombre de persones per llars familiars ha sofert una disminució progressiva en els darrers anys, i Cassà de la Selva no n'ha estat l'excepció (figura 5.1.7. i taula 5.1.6.).

Figura 5.1.7.

Nombre d'habitants per llar familiar de Cassà de la Selva. Any 1991 i 1996.

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya, 1999.

Actualment s'observa cada cop més que un nombre igual d'habitants es reparteix en un major nombre de llars i per tant s'incrementa l'ocupació del sòl. Aquesta situació queda reflectida a la taula 5.1.7., en la qual s'observa l'increment del nombre de llars unipersonals (un 13% al 1991 i un 16,8% al 1996), i contràriament el nombre d'habitatges ocupats per 4 o més persones ha disminuït del 39,8 al 36 %. Per tant el creixement del sòl edificat és major que el creixement demogràfic de la ciutat.

Taula 5.1.6.

Llars segons el nombre de persones. 1991 i 1996

Nombre de persones	Llars (1991)		Llars (1996)	
	Nº	%	Nº	%
1	285	13,0	422	16,8
2	585	26,6	658	26,2
3	446	20,3	525	20,9
4	500	22,8	581	23,1
5	237	10,8	230	9,1
6	90	4,1	62	2,5
7	38	1,7	29	1,1
8	10	0,4	6	0,2
TOTAL	2195	100	2515	100

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya, 2000